

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ მნიშვნელოვანი განმარტებები გააკეთა ბუნებრივი გაზის დარიცხვის ღირებულების მართლზომიერების შეფასებასთან დაკავშირებით მარეგულირებელი ორგანოს უფლებამოსილებებზე, დარიცხვის მართლზომიერების შემოწმების წესზე, უძრავი ნივთის ახალი მესაკუთრის მიერ დავალიანების ანაზღაურების საკითხებზე(საქმე №Nბს-682-668(კ-14)).

ერთ-ერთ საქმეზე¹ დავის საგანი იყო აბონენტის პირად ბარათზე განხორციელებული დარიცხვის მართლზომიერება. პირი არ დაეთანხმა ბუნებრივი გაზის ღირებულების დარიცხვას იმ საფუძვლით, რომ ბინა იყო მშენებარე, საცხოვრებლად უვარგისი, შესაბამისად, გაზის მილი არ იყო მიერთებული რაიმე დანადგართან და ბუნებრივი გაზის მოხმარება არ ხდებოდა, მრიცხველმა აღრიცხა გაზსადენის ჩამკეტის დაზიანების მიზეზით ჰაერში გაფრქვეული გაზი, ამასთან, დარიცხვის საფუძვლის წარმოშობის დროს უძრავ ნივთს ჰყავდა სხვა მესაკუთრე. მოსარჩელე იყო გაზის მიმწოდებელი კომპანია, რომელმაც გაასაჩივრა ეროვნული მარეგულირებლის აქტი აღნიშნული დარიცხვის გაუქმების შესახებ. საკასაციო პალატამ უცვლელად დატოვა ქვედა ინსტანციის სასამართლოების გადაწყვეტილება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ. პალატამ აღნიშნა, რომ სადავო სამართალურთიერთობის ბუნებისა და სუბიექტური შემადგენლობის მიხედვით, დავა ადმინისტრაციულ საქმეთა კატეგორიას განეკუთვნებოდა. პალატამ იმსჯელა სადავო ურთიერთობის გადაწყვეტაზე კომისიის უფლებამოსილების საკითხთან დაკავშირებით და მიიჩნია, რომ მიუხედავად იმისა, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ გამოცემულა დაჯარიმების შესახებ აქტი და ლიცენზიატი კომპანია არ მოქმედებდა როგორც ადმინისტრაციული ორგანო ფუნქციონალური გაგებით, კომისია უფლებამოსილი იყო მიეღო გადაწყვეტილება ლიცენზიატსა და მომხმარებელს შორის დავაზე მომხმარებლის მიერ აირის მოხმარების, გადასახდელი თანხის საკითხზე, ვინაიდან კომისიის უფლებამოსილება არ შემოიფარგლება მხოლოდ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოებით. განიმარტა, რომ უკეთუ შეუსაბამო დარიცხვით მომხმარებელს თავისი უფლებები დარღვეულად მიაჩნია, მას შეუძლია მიმართოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიას, როგორც ამ სპეციფიკურ საკითხებში ექსკლუზიური უფლებამოსილების მქონე, კომპეტენტურ ორგანოს. ეროვნული და ევროპული რეგულაციების ანალიზის შედეგად, ყურადღება გამახვილდა ენერგეტიკის დარგის სპეციფიურ მახასიათებლებზე, დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოს შექმნის მიზნებზე, მისი საქმიანობის მიმართულებებზე, ფუნქციებზე, სამომხმარებლო დავების არასასამართლო წესით გადაწყვეტის პრინციპებზე, აბონენტისათვის თანხის დარიცხვის საფუძვლებზე, დარიცხვის მართლზომიერების შემოწმების წესზე, ორგანოს მიერ ნორმატიული აქტის მიღების უფლებამოსილებებსა და თავისებურებებზე. პალატამ იმსჯელა მტკიცებულებათა მოპოვებისა და შეფასების კუთხით კომისიისა და სასამართლოს

¹21.01.2016წ. Nბს-682-668(კ-14) განჩინება

უფლებამოსილებებზე და საქმეში წარდგენილი მტკიცებულებების ურთიერთშეჯერების შედეგად დააგინა, რომ ნაგებობაში არ იყო საცხოვრებლად ვარგისი პირობები, არ ხდებოდა ბუნებრივი აირის მოხმარება, რაც გამოიწვია ვადა პირისათვის გაზის მოხმარების საფასურის დარიცხვის მართლზომიერებას. საკასაციო პალატამ ყურადღება გაამახვილა აგრეთვე იმ გარემოებაზე, რომ გაზის მიმწოდებელი კომპანიის მიერ დარიცხვა განახორციელებული იყო გაზის მომხმარებელი კონკრეტული სუბიექტის დადგენის გარეშე, გაურკვეველი იყო კონკრეტული მაჩვენებლის წარმოშობის პერიოდი. განიმარტა, რომ უძრავი ქონების შეძენა იმთავითვე არ ადასტურებს ამ ქონებაში არსებული ტექნიკური საშუალებების მეშვეობით ბუნებრივი აირის მოხმარების შესახებ მოპოვებული უფლების გამოყენებას და უძრავი ქონების ახალ შემძენზე წინანდელი აბონენტის დავალიანების გადახდის ვალდებულებას, უძრავი ქონების შეძენა ავტომატურად არ ნიშნავს ხელშეკრულებაში უძრავი ქონების ახალი მესაკუთრის მიერ წინა მესაკუთრის ჩანაცვლებას, უძრავი ნივთის გასხვისების შედეგად ახალ მესაკუთრეს შეიძლება გადაეყვას ის სანივთო უფლება, რომელიც რეგისტრირებულია საჯარო რეესტრში, ასეთად არ იქნა მიჩნეული ბუნებრივი აირის მოხმარების დავალიანება. პალატამ აღნიშნა, რომ ბუნებრივი გაზის ნასყიდობის ხელშეკრულების დადება არის განმცხადებლის მიერ აბონენტად რეგისტრაციის შესახებ განაცხადის წარდგენით გამოხატული ნების შედეგი, ამასთან, აბონენტად რეგისტრაციის შესახებ ნების არარსებობის შემთხვევაში, პირი არ არის ვალდებული წარადგინოს განაცხადი, ვინაიდან მიმწოდებელსა და საცალო მომხმარებელს შორის ურთიერთობა წარმოებს თანასწორობის და თავისუფალი ნების გამოვლენის პრინციპის საფუძველზე. სასამართლომ ყურადღება გაამახვილა აგრეთვე იმ გარემოებაზე, რომ კვანძის გამართულ მდგომარეობაში ყოფნაზე პასუხისმგებელია განაწილების ლიცენზიატი, რომელიც ასევე ვალდებულია ატარებდეს სისტემურ შემოწმებას აბონენტთან კვანძის ტექნიკურ რეგლამენტებსა და სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით, იგი უფლებამოსილი და ვალდებულია შეამოწმოს საცალო მომხმარებლის მფლობელობაში არსებული გაზომარაგების სისტემის, მათ შორის მომხმარებლის მფლობელობაში არსებული ბუნებრივი გაზის ქსელის, გაზდანადგარებისა და მოწყობილობების შესაბამისობა ტექნიკურ და უსაფრთხოების ნორმებთან.

საქმე № 682-668(კ-14)
ქ. თბილისი

21 იანვარი, 2016 წელი

**ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა:**

ნუგზარსხირტლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მოსამართლეები: მაია ვაჩაძე, ვასილ როინიშვილი

სხდომის მდივანი: ანა ვარდიძე

კასატორი (მოსარჩელე): შპს „...“.

მოწინააღმდეგე მხარე (მოპასუხე): საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია.

გასაჩივრებული

განჩინება: ქუთაისის საპელაციოს სამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატი ს 11.07.2014 წ. განჩინება.

დავის საგანი: კომისიის უფლებამოსილება, კომისიის აქტის ბათილად ცნობა, გაზის მოხმარების ღირებულების დავალიანების დარიცხვა.

ა დ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

თ. კ-ა არ დაეთანხმა ბუნებრივი გაზის ღირებულების 2787.35 ლარის დარიცხვას და მიმართა საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიასთან არსებულ მომხმარებელთა ინტერესების

საზოგადოებრივი დამცველის სამსახურს. კომისიის 18.04.13წ. №10/13 გადაწყვეტილებით თ. კ-ას მოთხოვნა დაკმაყოფილდა, შპს „...“ მიერ აბონენტ №...-თვის 2787.35 ლარის დარიცხვა და გადახდის მოთხოვნა მიჩნეულ იქნა უსაფუძვლოდ. შპს „...“ დაევალა №...-ის პირად ბარათზე ცვლილების შეტანა და უსაფუძვლოდ მიჩნეული დარიცხვის გაუქმება. კომისიის 18.04.13წ. №10/13 გადაწყვეტილებაში აღნიშნა, რომ 13.09.05წ. ნასყიდობის ხელშეკრულებით თ. კ-ამ დაბა ... შეიძინა უძრავი ქონება: მიწის ნაკვეთი მასზე განთავსებული მშენებარე საცხოვრებელი სახლით, რომელიც ელექტროენერჯისა და წყალმომარაგების ქსელზე მიერთებული არ ყოფილა, თუმცა ნაკვეთზე ნასყიდობის მომენტში შეყვანილი იყო ბუნებრივი გაზის მილი, რომელზედაც დამონტაჟებული იყო ბუნებრივი გაზის მრიცხველი. 31.03.12წ. შპს „...“ წარმომადგენლებმა აიღეს თ. კ-ას საკუთრებაში შემავალ გაზსადენზე დამონტაჟებული ბუნებრივი გაზის მრიცხველის ჩვენება (რომელიც ამ პერიოდისათვის შეადგენდა 6793 მ³-ს), რის საფუძველზეც სახლის მანამდელ მესაკუთრეს, აბონენტ გ. მ-ს დაერიცხა 2787,35 ლარი. 03.05.12წ. კომპანიის წარმომადგენლებმა დავალიანების გადაუხდელობის გამო, გაზის ონკანზე ლუქის დადების გზით, აბონენტ № ... შეუწყვიტა გაზის მიწოდება, რის შესახებაც შედგა აქტი, რომლის თანახმადაც მრიცხველის ჩვენება შეადგენდა 6794 მ³-ს. შემდგომში მრიცხველის ჩვენების შეცვლის გამო, თ. კ-ამ მიმართა კომპანიას და მოითხოვა გაზის მიწოდების შეწყვეტა მრიცხველის ჩაჭრით. კომპანიამ 17.05.12წ. აირშედულებით შეწყვიტა გაზის მიწოდება, მოხსნა მრიცხველი, დალუქა იგი პოლიეთილენის პაკეტში და შეადგინა აქტი, რომლის თანახმადაც ჩაჭრის მომენტში მრიცხველის ჩვენება შეადგენდა 6795,8 მ³-ს. კომისიამ სადავო გადაწყვეტილებაში აღნიშნა, რომ მრიცხველის ჩვენება იცვლებოდა მიუხედავად იმისა, რომ გაზსადენის ონკანი დალუქული იყო და მასზე ბუნებრივი გაზის დანადგარები მიერთებული არ ყოფილა. კომისიამ აღნიშნა, რომ წარმოდგენილია დაბა ... მცხოვრები პირების განცხადება, რომლითაც მაცხოვრებლები ადასტურებენ, რომ მათ მეზობლად მდებარე თ. კ-ას საკუთრებაში არსებულ სახლში არ არის არანაირი საცხოვრებელი პირობები და იგი დაკეტილია. კომისიამ აღნიშნა აგრეთვე, რომ სახლში

საცხოვრებელი პირობების არარსებობა დასტურდება აგრეთვე ფოტომასალით. სს „...“ 18.03.13წ. №კ-1918 წერილით, შპს „ჯ...“ 11.03.13წ. წერილით ირკვევა, რომ თ. კ-ას სახლში ელექტროენერგიით და წყლით მომარაგება არ ხდებოდა. ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით კომისიამ მიიჩნია, რომ თ. კ-ას საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებაში საცხოვრებელი პირობების არარსებობის გამო ბუნებრივი გაზის მოხმარება არ ხდებოდა, შესაბამისად მრიცხველით აღრიცხული გაზი თ. კ-ას არ მოუხმარია, მრიცხველმა აღრიცხა გაზსადენის ჩამკეტის დაზიანების მიზეზით ჰაერში გაფრქვეული გაზი (ანუ დანაკარგი).

შპს „...“ სარჩელი აღძრა მოპასუხის - საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის წინააღმდეგ, რომლითაც მოითხოვა კომისიის 18.04.13წ. №10/13 გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა. მოსარჩელემ აღნიშნა, რომ სადავო ადმინისტრაციული აქტით დაკმაყოფილდა თ. კ-ას მოთხოვნა, უსაფუძვლოდ იქნა მიჩნეული №... აბონენტზე განხორციელებული მოხმარებული ბუნებრივი გაზის დარიცხვა (2787.35ლ.). მოსარჩელე თვლის, რომ თ. კ-ას მიერ 13.09.05წ. ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე დაბა ... გ. მ-ის სახელზე რიცხული უძრავი ქონების შეძენით, თ. კ-ა გახდა სამოქალაქო-სამართლებრივი ურთიერთობის მონაწილე. ის, რომ თ. კ-ას სამართალმამკვიდრებელი გ. მ-ი იყო ბუნებრივი გაზის მომხმარებელი და დარეგისტრირებული იყო აბონენტად დასტურდება სადავო აქტით, აბონენტის ბრუნვის ისტორიით და გაზით მომარაგების შეწყვეტის აქტით. 31.03.12წ. აღებული ჩვენების მიხედვით მოხმარებული ბუნებრივი გაზის ოდენობა შეადგენდა 6793 მ³, რისი გათვალისწინებითაც თ. კ-ა ვალდებული იყო გადაეხადა 2787,35 ლარი. თანხის გადაუხდელობის გამო აბონენტს შეუწყდა გაზმომარაგება. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ არ არის დადგენილი საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, კერძოდ, არ არის დადგენილი მრიცხველის ტექნიკურ სტანდარტებთან შეუსაბამობის ფაქტი, არარსებობის სტანდარტების, ტექნიკური რეგლამენტის და მეტროლოგიის ეროვნულ სააგენტოს დასკვნა მრიცხველის მიერ მოხმარებული გაზის ოდენობის არასწორ აღრიცხვასა და დასაშვები ცდომილების შესახებ.

მრიცხველის გაუმართაობის შესახებ დასკვნის გაცემაზე მხოლოდ ის ორგანოა უფლებამოსილი, ასეთი დასკვნის გარეშე სემეკი არ იყო უფლებამოსილი თავად დაედგინა მრიცხველის მუშაობის გაუმართაობის ფაქტი. კომისიის 09.07.09წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული „ბუნებრივი გაზის მიწოდების და მოხმარების წესების“ 12.2 მუხლის თანახმად თუ მრიცხველი არასწორად აღრიცხავს საცალო მომხმარებლის მიერ ბუნებრივი გაზის მოხმარებას ან მრიცხველის ჩვენება არასწორადაა წაკითხული, რის გამოც ქვითარი არასწორად გამოიწერა, მიმწოდებელი ან/და განაწილების ლიცენზიატი ვალდებულია ჩაასწოროს საცალო მომხმარებლის ანგარიში. მე-12 მუხლის მე-11 პუნქტის მიხედვით იმ შემთხვევაში, თუ დადასტურდა, რომ მრიცხველის ცდომილება აღემატება მის დაშვებულ საპასპორტო ცდომილებას საცალო მომხმარებლის საზიანოდ, მიმწოდებელი და განაწილების ლიცენზიატი ვალდებული არიან დაგენილი ცდომილების შესაბამისად ჩაასწორონ მონაცემები. მრიცხველის ცდომილებით აღრიცხვის დაწყების თარიღიდან შემოწმების თარიღამდე. ამ მოთხოვნის იგნორირებით ადმინისტრაციულმა ორგანომ არათუ დაადგინა ანგარიშის ჩასწორების ვალდებულება, არამედ მთლიანი დარიცხვა გააუქმა. მოსარჩელე თვლის, რომ მრიცხველის ჩვენების შეცვლა იძლეოდა ჩასწორების და არა მთლიანად მოხმარებული გაზის ღირებულების დარიცხვის გაუქმების საფუძველს. მოსარჩელე თვლის, რომ კომისიამ არასწორად დაადგინა თ. კ-ას სახლში არცხოვრების და მის მიერ გაზის მოუხმარებლობის ფაქტი, რასაც დაუკავშირა ჩამკეტის დაზიანების მიზეზით ჰაერში გაბნეული გაზის აღრიცხვას მრიცხველის მიერ. ადმინისტრაციულმა ორგანომ მეზობლების განცხადების და ფოტოსურათების საფუძველზე დაადგინა, რომ თ. კ-ას კუთვნილ სახლში არ იყო არანაირი ცხოვრების პირობები. მოსარჩელე თვლის, რომ არ მოხდა მტკიცებულებების კანონით დადგენილი სტანდარტით შეფასება, ცხოვრების პირობების არარსებობა არ შეიძლება იქნეს დადასტურებული მოწმეების განცხადებით, რომლებიც შეიძლება დაინტერესებულ პირებად, თ. კ-ას ახლობლებად ჩაითვალოს, ამასთანავე წარმოდგენილ ფოტოსურათებს განმცხადებელმა თავისთვის

სასარგებლო გარემოებებში გაუკეთა ფოტომონტაჟი. სს„ ...“ და შპს „ჯ...“ ცნობებით არ დასტურდება განმცხადებლის სახლში არცხოვრების გარემოება.

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 06.02.14წ. გადაწყვეტილებით შპს „...“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ სახლში არანაირი საყოფაცხოვრებო პირობები არ არის ანუ არ არის გარემო, რომელიც გააჩენდა ვარაუდს, რომ აბონენტს შეეძლო ამ მისამართზე ეცხოვრა და მოეხმარა ბუნებრივი გაზი. მრიცხველიდან გამომავალ მილს არ ჰქონდა სახლისკენ მიმავალი განშტოება. ელექტროენერგიის მიწოდება დაიწყო 2012 წლიდან, ხოლო სასმელი წყლის მიწოდება 2013 წლის 13 თებერვლიდან. სასამართლომ აღნიშნა, რომ განაწილების ლიცენზიატია პასუხისმგებელი პირი აღრიცხვის კვანძის გამართულ მდგომარეობაში ყოფნაზე და ის ასევე ვალდებულია ატარებდეს სისტემატურ შემოწმებას აბონენტთან კვანძის ტექნიკურ რეგლამენტებსა და სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით. მოცემულ შემთხვევაში №... აბონენტთან აღრიცხვის კვანძი გაუმართავი იყო, მრიცხველიდან გამომავალი მილი სახლში არ შედიოდა, ხოლო ჩამკეტი იყო დაზიანებული და მიუხედავად იმისა, რომ არ იყო დაერთება გაზის მოხმარების დანადგარებთან, მრიცხველი მაინც აღრიცხავდა გატარებულ ბუნებრივ აირს. აბონენტად რეგისტრირებულია გ. მ-ი და არა თ. კ-ა, თ. კ-ას და შპს „...“ შორის ხელშეკრულება არ არსებობს, მას არასოდეს მოსვლია მოხმარებული აირის ღირებულების გადახდის ქვითარი. 09.07.09წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული წესის 10.19 მუხლის შესაბამისად დაუშვებელია მიმწოდებლის ან განაწილების ლიცენზიატის მიერ ერთი საცალო მომხმარებლის დავალიანების დაკისრება სხვა მომხმარებელზე, ამ უკანასკნელის წერილობითი თანხმობის გარეშე. სასამართლომ აღნიშნა აგრეთვე, რომ განაწილების ლიცენზიატი ვალდებულია ახალი აბონენტისათვის დარიცხული დავალიანების გადახდა მოითხოვოს მხოლოდ კანონით გათვალისწინებული წესების დაცვით, რაც უპირობოდ გულისხმობს ახალი აბონენტის ინფორმირებას და მის თანხმობას სხვისი ვალდებულების შესრულებაზე. წესების 18.3 მუხლის მოთხოვნის დარღვევა არ გულისხმობს ძველი მომხმარებლის მიერ დახარჯული აირის საფასურის ახალ

მომხმარებელზე დაკისრების შესაძლებლობას. იმის გათვალისწინებით, რომ თ. კ-ა არ არის ვალდებული გადაიხადოს გ. მ-ის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის ღირებულება. ასევე იმ გარემოებიდან გამომდინარე, რომ მრიცხველის მიერ აღრიცხული გაზის მოხმარება თ. კ-ას მიერ არ მომხდარა, სასამართლომ მიიჩნია, რომ სარჩელი უსაფუძვლოა.

პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გასაჩივრდა შპს „...“ მიერ, რომელმაც მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება, ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება, სადავო აქტის ბათილად ცნობა.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 11.07.14წ. განჩინებით სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა. სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსაზრებები და დამატებით აღნიშნა, რომ „ბუნებრივი გაზის მიწოდებისა და მოხმარების წესების“ 2.4 მუხლის „ვ“, „თ“ ქვეპუნქტების, 6.3 მუხლის თანახმად კვანძის გამართულ მდგომარეობაში ყოფნაზე პასუხისმგებელია განაწილების ლიცენზიატი, რომელიც ასევე ვალდებულია ატარებდეს სისტემატურ შემოწმებას აბონენტთან კვანძის ტექნიკურ რეგლამენტებსა და სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით. პალატამ აღნიშნა, რომ მრიცხველის ჩვენება იცვლებოდა და ის აღრიცხავდა აირის მოხმარებას მიუხედავად იმისა, რომ გაზსადენის ონკანი დალუქული იყო და მასზე დანადგარები მიერთებული არ ყოფილა. დადგენილად იქნა მიჩნეული, რომ მრიცხველით აღრიცხული ბუნებრივი გაზი თ. კ-ას არ მოუხმარია, აბონენტთან არღიცხვის კვანძი იყო გაუმართავი, ხოლო ჩამკეტი - დაზიანებული, რის გამოც მიუხედავად იმისა, რომ გაზსადენზე არ იყო დაერთებული გაზის დანადგარები, მრიცხველი მაინც აღრიცხავდა აირის მოხმარებას. თ. კ-ას მიმართვის საფუძველზე კომპანიის თანამშრომლებმა ჩაჭრეს მრიცხველი, თუმცა იგი დატოვეს აბონენტთან და თავად არ შეუწახვავთ, რაც მათ ევალებოდათ კომისიის 09.07.09წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული წესების მე-17 მუხლის თანახმად. ამასთანავე წესების 38-ე მუხლის მიხედვით კომპანიას უფლება არ აქვს გადაიანგარიშოს მომხმარებელზე დარიცხული საფასური რაიმე

სახით ან დაარიცხოს რაიმე სახის საფასური მრიცხველის შეცვლამდე არსებულ პერიოდზე.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ თ. კ-ას და შპს „...“ შორის წესების 3 მუხლის შესაბამისად არ გაფორმებულა ხელშეკრულება, მათ შორის არც ქვითრის ფორმით. 10.19 მუხლის შესაბამისად დაუშვებელია ერთი საცალო მომხმარებლის დავალიანების გადაკისრება სხვა მომხმარებელზე, ამ უკანასკნელის წერილობითი თანხმობის გარეშე.

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გასაჩივრდა შპს „...“ მიერ. კასატორი თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლომ არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა და არასწორად განმარტა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა და არასწორად განმარტა კანონები, რასაც საბოლოო ჯამში მოჰყვა არასწორი გადაწყვეტილების მიღება. კასატორი აღნიშნავს, რომ საცალო მომხმარებლის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი გაზის საფასურის დარიცხვა ხორციელდება ბუნებრივი გაზის ინდივიდუალური მრიცხველის ჩვენებაზე დაყრდნობით. კომისიის 09.07.09წ. №12 დადგენილების 18.3 მუხლით საცხოვრებელი ბინის საწარმოს ან სხვა ობიექტის მესაკუთრის შეცვლის შემთხვევაში ახალი მესაკუთრე ვალდებულია საკუთრების დამადასტურებელ დოკუმენტაციასთან ერთად წარადგინოს ამ მუხლით გათვალისწინებული განაცხადი განაწილების ლიცენზიატთან. მოცემულ შემთხვევაში სადავო არ არის რომ თ. კ-ას გ. მ-ისგან საკუთრების შეძენის შემდეგ არ მიუმართავს განაწილების ლიცენზიატისთვის აბონენტის ცვლილების შესახებ. აბონენტთა ერთიან ბაზაში გაზის მომხმარებლად კვლავ რეგისტრირდება გ. მ-ი, რაც არ ნიშნავს იმას, რომ გ. მ-ი არის გაზის მომხმარებელი. თ. კ-ამ გააგრძელა იმავე მრიცხველით სარგებლობა, რომლითაც გაზის მოხმარებას ახორციელებდა მისი წინამორბედი აბონენტი. ამდენად სახლის შეძენით და იმავე მრიცხველით სარგებლობის გაგრძელებით თ. კ-აზე გადავიდა არა მხოლოდ უფლებები, არამედ ვალდებულებებიც. თ. კ-ას მოთხოვნის საფუძვლიანობის შემოწმებისას მნიშვნელობა ენიჭება იმ უფლებების და მოვალეობების განსაზღვრას, რომელიც გააჩნდა ბინის გასხვისებისას გ. მ-ს.

სასამართლომ არანაირი შეფასება არ მისცა ნასყიდობის ხელშეკრულებას და თ. კ-ას მესაკუთრედ საჯარო რეესტრში რეგისტრაციას. სკ-ის 171-ე მუხლის თანახმად საკუთრების უფლება ვრცელდება მის არსებით შემადგენელ ნაწილზეც, სკ-ის 193-ე მუხლის მიხედვით საკუთრების შეძენა მიწის ნაკვეთზე გულისხმობს საკუთრების შეძენას არსებით შემადგენელ ნაწილზეც. სუს №ას-156-484-09 გადაწყვეტილებით მიჩნეულ იქნა, რომ ბინის ახალ მესაკუთრედ რეგისტრაციიდან პირს სახელშეკრულებო ურთიერთობები ჰქონდა სს „...“ და შესაბამისად მის წინაშე წარმოეშვა უფლებები და ვალდებულებები. ხსენებულ საქმეში საკასაციო პალატამ მიიჩნია, რომ უტყუარად არ დასტურდება, რომ პირი არ ცხოვრობდა ბინაში და არ მოიხმარდა ელექტროენერგიას, მას უნდა მიემართა სს „...“ იმასთან დაკავშირებით, რომ იგი ბინაში არ ცხოვრობდა და მოეთხოვა ელექტროენერგიის მიწოდების შეწყვეტა, რაც მას არ გაუკეთებია.

წესების მე-18 მუხლის დანაწესის საწინააღმდეგოდ სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ ამ მუხლით გათვალისწინებული ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში ახალ მომხმარებელს არ მოეთხოვება ძველი მომხმარებლის მიერ დახარჯული აირის საფასური. დავის გადაწყვეტისას სასამართლომ მნიშვნელობა მიანიჭა ლიცენზიატის ვალდებულებების განმსაზღვრელ მუხლებს, მაგრამ რა საერთო აქვს ამ მუხლებს დავის საგანთან გაურკვეველია. უპირატესობა უნდა მიენიჭოს იმ გარემოებას თუ რომელ მისამართზე ხდება გაზის მიწოდება. აღრიცხვის კვანძის შენახვაზე, როდესაც მრიცხველი დამონტაჟებულია აბონენტის კუთვნილ ტერიტორიაზე, პასუხისმგებლობა აბონენტს ეკისრება. კასატორი თვლის, რომ სწორედ თ. კ-ას ეკისრებოდა პასუხისმგებლობა აღრიცხვის კვანძის შენახვაზე, გაუმართაობაზე, არასწორ ჩვენებაზე (7.9 მუხ. „გ“ ქვეპუნქტი). კასატორი არ ეთანხმება სასამართლოს დასკვნას იმის შესახებ, რომ თ. კ-ას არ მოუხმარია ბუნებრივი გაზი. კასატორი თვლის, რომ სასამართლომ არასწორად გაანაწილა მტკიცების ტვირთი მხარეებს შორის, სრულად გაათავისუფლა ადმინისტრაციული ორგანო მტკიცების ტვირთის კანონიერი სტანდარტისაგან, სწორედ ორგანოს ევალებოდა უტყუარად მის მიერვე გამოცემული აქტის კანონიერების დადასტურება.

ორგანოს დასკვნა, რომ თ. კ-ას არ უცხოვრია და არ მოუხმარია გაზი ავალეზდა მას უტყუარი მტკიცებულებებით ამ ფაქტის დადასტურებას. თ. კ-ამ ბოროტად ისარგებლა მესაკუთრის უფლებებით, მიმართა განაწილების ლიცენზიატს წესების შემდეგ, როდესაც ჰქონდა ათასობით კუბი გაზი მოხმარებული. სკ-ის 115-ე მუხლის თანახმად უფლება მართლზომიერად უნდა განხორციელდეს, დაუშვებელია მისი გამოყენება მარტოოდენ იმ მიზნით, რომ სხვას მიაღგეს ზიანი. კასატორი თვლის, რომ ჩამკეტი რომც იყოს არასწორი აღრიცხვის მიზეზი, უნდა მომხდარიყო ჩვენების კორექტირება და არა მთლიანი დარიცხვის გაუქმება. კასატორი ყურადღებას ამახვილებს იმაზე, რომ სასამართლოს და ადმინისტრაციულ ორგანოს აზრი არ არის ერთგვაროვანი, სასამართლოს გადაწყვეტილებით მოუხმარებლობის მიზეზი არის მილის არარსებობა, ხოლო აქტით - ჩამკეტის გაუმართაობა. სასამართლომ არანაირი შეფასება არ მისცა აგრეთვე მრიცხველის შემოწმებას, 773-4 ოქმს, რომლითაც დადგინდა დაზიანებები, ოქმი ადასტურებს გაზის მოხმარების ფაქტს აბონენტის მიერ.

კასატორი თვლის, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად შეაფასა სს „...“ და შპს „ჯ...“ წარმოდგენილი ინფორმაცია, აბონენტად რეგისტრაცია არ ნიშნავს, რომ მანამდე ელექტროენერგია არ მიეწოდებოდა ობიექტს. იმ გარემოების უტყუარად დადასტურება მოიხმარდა თუ არა გაზს თ. კ-ა უნდა მოეხდინა ადმინისტრაციულ ორგანოს. სასამართლოს არ შეუფასებია მტკიცებულებები სსკ-ის 105.2 მუხლის მოთხოვნათა დაცვით, ყველა მოწმის ჩვენება, მეტროლოგიის და სტანდარტების ეროვნული სააგენტოს დასკვნა, რომლის თანახმად მილში გადიოდა გაზი და მრიცხველი აღრიცხავდა მას. წესების მე-10 მუხლის თანახმად გაზის საფასურის დარიცხვა ხორციელდება ინდმრიცხველის ჩვენებაზე დაყრდნობით. მრიცხველის უვარგისად აღიარება დგინდება მისი შემოწმების პერიოდისათვის და არ ვრცელდება წინა პერიოდზე.

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების და საკასაციო საჩივრის საფუძვლების შესწავლის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის შედეგად თვლის, რომ საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, უცვლელად უნდა დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ განსახილველი დავა ადმინისტრაციულ საქმეთა კატეგორიას განეკუთვნება, ვინაიდან დავის საგანი ეხება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობას. კომისია არის საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, სზაკ-ის 2.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ადმინისტრაციული ორგანოს დეფინიციით არის მოცული. კომისიის მიერ სადავო საკითხების განხილვისას მიღებული გადაწყვეტილება არის სზაკ-ის 2.1 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, მასთან დაკავშირებული დავა არის ადმინისტრაციული ურთიერთობიდან წარმოშობილი დავა. საკასაციო პალატა თვლის, რომ დავის საგნის (სემეკ-ის 18.04.13წ., №10/13 გადაწყვეტილება), სადავო სამართალურთიერთობის ბუნებისა და სუბიექტური შემადგენლობის მიხედვით, დავა ადმინისტრაციულ საქმეთა კატეგორიას განეკუთვნება.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ აქტის მატერიალური კანონიერების საკითხის განხილვამდე, დავის განსჯადობასთან ერთად, გარკვევას საჭიროებს აგრეთვე სადავო ურთიერთობის გადაწყვეტაზე კომისიის უფლებამოსილების საკითხი, ვინაიდან დავის ადმინისტრაციული კატეგორიისადმი კუთვნილება იმთავითვე არ ნიშნავს კომისიის მიერ სადავო აქტის თავისი კომპეტენციის ფარგლებში მიღებას. სასკ-ის 2.1 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სასამართლოში ადმინისტრაციული დავის საგანი შეიძლება იყოს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ კომისია არის სახელმწიფოს მიერ განსაზღვრული სფეროს რეგულირების მიზნით შექმნილი სპეციალური უფლებამოსილების მქონე საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, შესაბამისად კომისიის თითოეული გადაწყვეტილება მიღებული უნდა იყოს მისი კომპეტენციის ფარგლებში, კომისია უნდა მოქმედებდეს მხოლოდ მისთვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლებამოსილების ფარგლებში (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 22.06.04წ. №2/2/245 გადაწყვეტილება საქმეზე კ. მ-ა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის წინააღმდეგ). „ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ კანონის მე-3 მუხლის თანახმად, უფლებამოსილება არის ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოს კანონით განსაზღვრული და ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოსათვის სპეციალურად დელეგირებული უფლება-მოვალეობები. სზაკ-ის 5.3 მუხლის, აგრეთვე კომისიის 07.08.03წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული კომისიის მიერ

ადმინისტრაციული წარმოების განხორციელების დებულების 3.2 მუხლის თანახმად, უფლებამოსილების გადამეტებით გამოცემულ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს არ აქვს იურიდიული ძალა.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია არის კანონის საფუძველზე შექმნილი საჯარო უფლებამოსილებების განმახორციელებელი კოლეგიური მართვის ადმინისტრაციული ორგანო, რომელსაც კანონმდებლობით მინიჭებული აქვს დამატებითი საჯარო უფლებამოსილება – გადაწყვიტოს მის რეგულირებას დაქვემდებარებულ საწარმოებს, ასევე ამ საწარმოებსა და მომხმარებელს შორის არსებული დავები, დავები განიხილება საჯარო მოსმენის წესით და ამ საჯარო უფლებამოსილების ფარგლებში კომისია გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს, რომელიც საჩივრდება საერთო სასამართლოში. „დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 12.1 მუხლის დანაწესიდან გამომდინარე, ეროვნული მარეგულირებელი ორგანო უფლებამოსილია გადაწყვიტოს მის კომპეტენციას მიკუთვნებულ საკითხებთან დაკავშირებული დავები ამ მარეგულირებელი ორგანოს მიერ გაცემული ლიცენზიების ან/და ნებართვების მფლობელებს შორის ან ლიცენზიების ან/და ნებართვების მფლობელებსა და მომხმარებლებს შორის. „ელექტროენერჯისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ კანონის 4.5 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის ერთ-ერთ ფუნქციას შეადგენს ლიცენზიატებს, მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურებს, იმპორტიორებს, ექსპორტიორებს, მიმწოდებლებს, მომხმარებლებსა და ბაზრის ოპერატორებს შორის წარმოქმნილი სადავო საკითხების გადაწყვეტა თავისი კომპეტენციის ფარგლებში. ბაზრის ოპერატორი, ლიცენზიატები, მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურები, იმპორტიორები, ექსპორტიორები, მიმწოდებლები და მომხმარებლები უფლებამოსილი არიან კომისიაში შეიტანონ განაცხადი ელექტროენერგეტიკის, ბუნებრივი გაზისა და წყალმომარაგების

სფეროებში სადავო საკითხის განხილვაზე, თუ აღნიშნული დავის გადაწყვეტა კომისიის კომპეტენციას განეკუთვნება (29-ე მუხ.).

ხსენებული კანონების საფუძველზე კომისიის 06.04.2000წ. №4 დადგენილებით დამტკიცებული „ლიცენზიატებს, ლიცენზიატებსა და მომხმარებლებს შორის წარმოქმნილი სადავო საკითხების განხილვის პროცედურული წესების“ 1.2 მუხლის და კომისიის 07.08.03წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ ადმინისტრაციული წარმოების განხორციელების დებულების“ 1.1 მუხლის და მე-7 მუხლის თანახმად, ნებისმიერ პირს აქვს უფლება მიმართოს კომისიას ამ უკანასკნელის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული იმ საკითხების გადასაწყვეტად, რომლებიც უშუალოდ და პირდაპირ ეხება პირის უფლებებს და კანონიერ ინტერესებს, კომისია სადავო საკითხებს განიხილავს თავისი უფლებამოსილების თანახმად. კომისიის უფლებამოსილებები ანუ სრული კომპეტენცია განსაზღვრულია აგრეთვე კომისიის 06.03.14წ. №6 დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულებით“, რომლის მე-2 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის დანაწესებიდან გამომდინარე კომისია უფლებამოსილია განიხილოს დავები ლიცენზიატებსა და მომხმარებლებს შორის ბუნებრივი გაზის სფეროში სადავო საკითხებზე, რომელთაგან ერთ-ერთი სახის დავას შესაძლებელია წარმოადგენდეს დავა ლიცენზიატებსა და მომხმარებლებს შორის. ანალოგიურ დებულებას შეიცავს აგრეთვე სადავო აქტის გამოცემის დროს მოქმედი, კომისიის 28.02.12წ. №2 დადგენილებით დამტკიცებული კომისიის დებულების მე-2 მუხლის „ე“ ქვეპუნქტი. კანონქვემდებარე აქტების ხსენებული ნორმები მიღებულია ზემდგომი იერარქიის საკანონმდებლო აქტის - „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ კანონის 4.5 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, რომლის შესაბამისად საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის ფუნქციას შეადგენს ლიცენზიატებს, მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურებს, იმპორტიორებს, ექსპორტიორებს, მიმწოდებლებს, მომხმარებლებსა და ბაზრის ოპერატორებს შორის წარმოქმნილი სადავო საკითხების

გადაწყვეტა თავისი კომპეტენციის ფარგლებში. ამდენად, კომისიის იურისდიქციული, დავების გადამწყვეტი ფუნქცია მისი უფლებამოსილების მნიშვნელოვანი კომპონენტია, ვინაიდან გასაჩივრების უფლება პირის არა მხოლოდ უფლებაა, არამედ მისი უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვის საშუალებაც.

ხსენებული ნორმების დანაწესიდან გამომდინარე, მიუხედავად იმისა, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ გამოცემულა დაჯარიმების შესახებ აქტი და შესაბამისად ლიცენზიატი კომპანია არ მოქმედებდა როგორც ადმინისტრაციული ორგანო ფუნქციონალური გაგებით, კომისია უფლებამოსილი იყო მიეღო გადაწყვეტილება ლიცენზიატსა და მომხმარებელს შორის დავაზე მომხმარებლის მიერ აირის მოხმარების, გადასახდელი თანხის საკითხზე, ვინაიდან კომისიის უფლებამოსილება არ შემოიფარგლება მხოლოდ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოებით. კომისიის 12.08.10წ. №14 დადგენილებით დამტკიცებული „ელექტროენერჯის ან ბუნებრივი გაზის (აირის) დატაცების, ასევე სასმელი წყლის უკანონო მოხმარებისა და წყალარინების ქსელით უკანონო სარგებლობისათვის ადმინისტრაციული სახდელის დადებისა და იძულებით აღსრულების წესების“ 11.12 მუხლის დებულება იმის შესახებ, რომ კომისია უფლებამოსილია დადგენილების გაუქმების ან უცვლელად დატოვების მიუხედავად იმსჯელოს საწარმოს მიერ მის სასარგებლოდ პირზე დარიცხული თანხის საფუძვლიანობაზე და მიიღოს შესაბამისი გადაწყვეტილება, არ ნიშნავს დარიცხვასთან დაკავშირებული დავის კომისიის მიერ გადაწყვეტის შესაძლებლობას მხოლოდ სამართალდარღვევისათვის სახდელის დაკისრების საკითხზე მსჯელობის შემთხვევაში. ლიცენზიის მფლობელთა და მომხმარებელთა ინტერესების დაბალანსების ფუნქცია კომისიისათვის კანონით მინიჭებული ექსკლუზიური საჯარო ფუნქციათა რიგს განეკუთვნება („დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ კანონის 4.3 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტი). დამოუკიდებელი მარეგულირებელი ორგანოს ერთ-ერთი ძირითადი ფუნქციაა მომხმარებელთა განცხადებებისა და საჩივრების განხილვა და გადაწყვეტა („დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ კანონის მე-13 მუხ.). ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი კომისიის

ინსტიტუციონალური ბუნება და მისი ნორმატიული ფუნქციების არსი განაპირობებს კომისიის უფლებამოსილებას მის რეგულირებასთან დაკავშირებით წარმოშობილი დავების გადაწყვეტაზე, შესაბამისად ხსენებულ ნორმებში იმის აღნიშვნა, რომ კომისია უფლებამოსილია გადაწყვიტოს მისი კომპეტენციისათვის მიკუთვნებულ საკითხებთან დაკავშირებული დავები გულისხმობს კომისიის რეგულირების სფეროში წარმოქმნილ დავებს. რეგულირება თავის მხრივ მონიტორინგის, ზედამხედველობის (კონტროლის) და კოორდინაციასთან ერთად გულისხმობს აგრეთვე დამოუკიდებელი მარეგულირებელი ორგანოს მიერ სამართლებრივი აქტების მიღებას („დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ კანონის მე-3 მუხ. „მ“ ქვეპუნქტი). სამართლებრივი აქტი არის როგორც ნორმატიული, ასევე ინდივიდუალური აქტი („ნორმატიული აქტების შესახებ“ კანონის 2.2. მუხ.). ამდენად, რეგულირება გულისხმობს არა მხოლოდ ნორმატიულ რეგულაციას, არამედ ამ ნორმებით განსაზღვრული საერთო, გენერალური რეგულაციის (ნორმის) ინდივიდუალური შემთხვევისადმი დაყვანას, მათ შორის კომისიის მიერ დავების გადაჭრასთან დაკავშირებით აქტების გამოცემით. რეგულაცია, მართვა მოიცავს თავის თავში დავების გადაჭრის იურისდიქციულ საქმიანობას. კომისიის საქმიანობის მომწესრიგებელი კანონმდებლობა ადგენს არა მხოლოდ პოზიტიური, უდავო, არამედ აგრეთვე ნეგატიური, სადავო ურთიერთობების გადამჭრელ პროცედურებს.

კომისია, როგორც კოლეგიური მართვის ადმინისტრაციული ორგანო, იღებს სამართლებრივ აქტებს (დადგენილება, გადაწყვეტილება), ნორმატიული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით – დადგენილებით კომისია განსაზღვრავს „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ კანონის მე-5 მუხლის 1-ელ პუნქტში ჩამოთვლილ საკითხებზე წესებს, მათ შორის მიწოდებისა და მოხმარების წესებს (რომლიდანაც გამომდინარეობს მოცემული სადავო სამართალურთიერთობა). ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, ამ კანონით გათვალისწინებულ ცალკეულ, ინდივიდუალურ, მათ შორის კომისიის დადგენილებიდან გამომდინარე საკითხებზე კომისია იღებს გადაწყვეტილებას. ლიცენზიატსა და მომხმარებელს შორის ბუნებრივი აირის მოხმარებასთან, აირის ღირებულების დაკისრებასთან დაკავშირებული

დავების რეგულაციის მიზანს შეადგენს მომხმარებელსა და მიმწოდებლის ინტერესს შორის გონივრული, სამართლიანი ბალანსის დაცვა. ის გარემოება, რომ დავალიანების დარიცხვა არ ხდება ონდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემით, არ გამორიცხავს ლიცენზიატის მოქმედების - პირად ბარათზე თანხის დარიცხვის სისწორის გადამოწმების შესაძლებლობას კომისიის მიერ. იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებელს მიაჩნია, რომ დარღვეულია მისი უფლებები შეუსაბამო დარიცხვით, მას შეუძლია მიმართოს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიას, როგორც ამ სპეციფიკურ საკითხებში ექსკლუზიური უფლებამოსილების მქონე და კომპეტენტურ ორგანოს. მომხმარებლის უფლებები მოიცავს მომხმარებლის უფლებას უსაფრთხოებაზე, არჩევანზე, განხილვაზე, სამომხმარებლო განათლებაზე და მათ შორის სამართლებრივ დაცვაზე (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 09.02.2007წ. გადაწყვეტილება №1/374,379 მოქალაქეები შ. ნ-ი და ა. მ-ე საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი კომისიის (სემეკი) წინააღმდეგ), რაშიც პირველ რიგში მოიაზრება მომხმარებლის უფლებების დაცვის სამართლებრივი მექანიზმები, მომხმარებელსა და მიმწოდებელს შორის წარმოშობილი დავების განხილვა შესაბამისი ორგანოების მიერ. ასეთი ორგანო საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით არის საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია. დავების გადაწყვეტა კომისიის ერთ-ერთ უნიშვნელოვანესი ფუნქციაა.

ბუნებრივი გაზის სექტორში პრიორიტეტების გასარკვევად მნიშვნელოვანია ამ სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობის ანალიზი. „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ 27.06.1997წ. კანონი თავდაპირველად აწესრიგებდა მხოლოდ ელექტროენერგეტიკის საკითხებს, 30.04.1999წ. კანონში შეტანილი ცვლილებების შედეგად კანონის რეგულაციის არეალი გაიზარდა და მოიცვა ბუნებრივი გაზის მიწოდების, ტრანსპორტირების, განაწილებისა და მოხმარების საკითხები. კანონში შეტანილი ცვლილებების შედეგად, ბუნებრივი გაზის მოხმარების სფეროში ნებისმიერი საქმიანობა, მათ შორის მიწოდების განხორციელება, წარმოადგენდა რეგულირებადი საქმიანობის სახეს. სახელმწიფო პოლიტიკა

ენერგეტიკულ სექტორში მიმართული იყო მასში მოაზრებული საქმიანობის, მათ შორის ბუნებრივი გაზის მიწოდების საქმიანობის სრული რეგულირებისაკენ. კანონმდებლობის ანალიზი ცხადყოფს, რომ 2005 წლიდან სახელმწიფო პოლიტიკა დარგში მიმართულია მისი ეტაპობრივი დარეგულირებისაკენ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 18.03.11წ. №2/1/473 გადაწყვეტილება ბ. ქ-ე და სხვები ენერგეტიკის მინისტრის წინააღმდეგ), კერძოდ, „ლიცენზიისა და ნებართვების შესახებ“ 24.06.05წ. კანონი ბუნებრივი გაზის მიწოდების საქმიანობას აღარ განიხილავს ლიცენზირებადი საქმიანობის სახედ, დერეგულირებისაკენ იყო მიმართული „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ კანონში 09.06.06წ., 08.06.07წ. კანონებით შეტანილი დამატებები (კანონის მე-2 მუხ. „ჯ“ და ჯ¹“ ქვეპუნქტები, 3.4 მუხ.). დარგის დერეგულირების რეფორმის დაწყების მიმართულება ჰქონდათ ისეთ ნორმატიულ აქტებს, როგორცაა „საქართველოს ენერგეტიკულ სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების“ თაობაზე“ საქართველოს პარლამენტის 09.06.06წ. დადგენილება, „ბუნებრივი გაზის მიწოდების საქმიანობის დარეგულირებისა და ნაწილობრივი დარეგულირების შესახებ“ საქართველოს ენერგეტიკის მინისტრის 25.09.07წ. №69 ბრძანება. ამასთანავე, დერეგულიაციის მიმართულებით განვითარების ვექტორი არ ნიშნავს სრულ დერეგულიაციას, ბუნებრივი გაზის სექტორი ამ ეტაპზე ნაწილობრივი დერეგულიაციის პროცესში იმყოფება. ამასთანავე დერეგულირება „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ კანონის მე-2 მუხლის „ჯ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად ეხება ზღვრული ტარიფის დადგენის და ლიცენზიის გარეშე საქმიანობის უფლების მინიჭებას და არა ბუნებრივი გაზის მოხმარების რეგულირების და დავების გადაწყვეტის წესს. ენერგეტიკის დარგი ბუნებრივ მონოპოლიას წარმოადგენს, ამ სფეროში დიდია მონოპოლიური საქმიანობის და კაბალური პირობების თავს მოხვევის, კონკურენციის შეზღუდვის, მომხმარებელთა უფლებების დარღვევის საშიშროების საფრთხე. აღნიშნული განაპირობებს რეგულირების და შესაბამისად კომისიის უფლებამოსილების სფეროს გაფართოებას და მის გავრცელებას ფასწარმოქმნის, ტარიფების, მომხმარებლის ხარისხის სფეროზე, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს სამართლიანი და

მოწესრიგებული სამოქალაქო ბრუნვა. დამოუკიდებელი ორგანოს შექმნით ენერგეტიკული დარგი თავს იზღვევს პოლიტიკური ჩარევისგან, სხვადასხვაგვარი ზეწოლებისაგან. დამოუკიდებელი ორგანო მოწოდებულია შექმნას შესაბამისი გარემო ინვესტორების მოზიდვისათვის, ენერჯის კონკურენტული ბაზრის ჩამოყალიბებისათვის, მომხმარებელთა ინტერესების დაცვისათვის. ბუნებრივი გაზის შიდა ბაზრის საერთო წესებთან დაკავშირებით მიღებული ევროპის პარლამენტის და ევროკავშირის საბჭოს №2003/55/EC დირექტივის (26.06.03წ.) A დანართი („მომხმარებელთა დაცვის ზომები“) აღიარებს მომხმარებლის უფლებას, გამჭვირვალე და ხელმისაწვდომი პროცედურების მეშვეობით სასამართლომდე დავების სწრაფ და სამართლიან გადაწყვეტაზე. პროცედურები უნდა უზრუნველყოფდეს დავების სამართლიან და სწრაფ გადაწყვეტას და ძირითადად უნდა ემყარებოდეს ევროკომისიის 30.03.1988წ. 98/257/EG რეკომენდაციას სამომხმარებლო დავების არასასამართლო წესით გადაწყვეტაზე პასუხისმგებელი ორგანოების მიერ გამოსაყენებელი პრინციპების შესახებ. ევროპის პარლამენტისა და საბჭოს №2009/73/EC დირექტივა (13.07.09წ.) ხაზს უსვამს მარეგულირებელი ორგანოს დამოუკიდებლობის მნიშვნელობას მმართველობის ეფექტურობისათვის (29-30), მარეგულირებელი ორგანოების უფლებამოსილებას მოახდინოს დავების შესაბამისი და დასაბუთებული გამოკვლევა და დარეგულირება (34). მომხმარებელთა ინტერესების დაცვის დამატებითი გარანტიების შესაქმნელად კომისიის აპარატისგან დამოუკიდებლად არსებობს მომხმარებელთა ინტერესების საზოგადოების დამცველის სამსახური (კომისიის 06.03.14წ. №6 დადგენილებით დამტკიცებული კომისიის დებულების 7.6 მუხ.; სადავო აქტის გამოცემის დროს მოქმედი კომისიის 28.02.12წ. №2 დადგენილებით დამტკიცებული კომისიის დებულების 7.6 მუხ.). სწორედ ამ სტრუქტურის მეშვეობით მოხდა კომისიის წინაშე თ. კ-ასათვის დარიცხული თანხის ჩამოწერის სადავო საკითხის დასმა.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 18.09.08წ. №23 დადგენილებით დამტკიცებული „ელექტროენერგეტიკის, ბუნებრივი გაზისა და წყალმომარაგების სექტორში საქმიანობის კონტროლის წესების“

1.2 მუხლის თანახმად მეწარმე ვალდებულია უზრუნველყოს ამ წესებით და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობების სათანადოდ შესრულება, მე-4 პუნქტის მიხედვით კომისია ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში საქმიანობის რეგულირების მიზნებისა და ძირითადი პრინციპების შესრულების უზრუნველსაყოფად, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე აქტების შესაბამისად გამოსცემს სამართლებრივ აქტებს. კომისიის მოთხოვნები, ასევე მის მიერ მიღებული (გამოცემული) სამართლებრივი აქტები სავალდებულოა შესასრულებლად ყველა იმ პირებისათვის, რომლებიც ახორციელებენ ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის სექტორში „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ კანონით განსაზღვრულ საქმიანობას. კომისიის 09.07.09წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული „ბუნებრივი გაზის მიწოდებისა და მოხმარების წესების“ შესაბამისად წესები არეგულირებს ურთიერთობებს განაწილების ლიცენზიატს, მიმწოდებელსა და საცალო მომხმარებელს შორის წარმოშობილს გამანაწილებელი ქსელის მეშვეობით ბუნებრივი გაზის ყიდვის, გაყიდვის, განაწილების, გატარების ან/და მოხმარების დროს (1.1 პუნქტი), ამ წესებით დადგენილი პირობები სავალდებულოა ყველა იმ პირისათვის, რომლებიც ახორციელებენ ბუნებრივი გაზის ყიდვას, გაყიდვას, განაწილებას, გატარებას, ან/და მოხმარებას (მე-2 პუნქტი), ბუნებრივი გაზის მიმწოდებლები, განაწილების ლიცენზიატები და მომხმარებლები ვალდებული არიან დაიცვან ამ წესებში მოცემული ნორმები. იმის გათვალისწინებით, რომ კომპანიები ვალდებულნი არიან თანხების დაანგარიშება და დარიცხვა განახორციელონ კომისიის კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების საფუძველზე, კომისია უფლებამოსილია შეამოწმოს კომისიის მიერ განსაზღვრული ნორმების მოთხოვნების შესრულება კომპანიების მიერ. კომპანიები მომხმარებელზე თანხების გადაანგარიშებას და დარიცხვას ახდენენ კომისიის ნორმატიული აქტების საფუძველზე და კომისია დარიცხული თანხების საფუძვლიანობას ამოწმებს კომისიის მიერ დადგენილი ნორმების დაცვისა და იმპლემენტაციაზე ზედამხედველობის და კონტროლის კომპეტენციიდან გამომდინარე. კომისიის ნორმატიული რეგულაციის სფერო, სხვა საკითხებთან ერთად, ვრცელდება მიმწოდებელსა და მომხმარებელს, აგრეთვე

განაწილების ლიცენზიატსა და მომხმარებელს შორის ურთიერთობებზე. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი ნორმების უმნიშვნელოვანესი თავისებურება ისაა, რომ მათი შემოღება ხშირად თავად მიმღები სუბიექტის მიერ, სახელმწიფო-მმართველობითი საქმიანობის პროცესში და მისი მიზნების მისაღწევად ხორციელდება. ადმინისტრაციული ორგანოსათვის ნორმაშემოქმედების უფლებამოსილების მინიჭება არის ნებისმიერი ორგანოს კომპეტენციის უმნიშვნელოვანესი ელემენტი. მოთხოვნილება ეფექტურ რეგულაციაში ობიექტურად განაპირობებს ადმინისტრაციული ორგანოს აღჭურვას ნორმის დამდგენი უფლებამოსილებებით. ნორმატიულ აქტს უნდა შეესაბამებოდეს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, ნორმატიული აქტი სავალდებულოა მარეგულირებელი ორგანოსათვის და სამართალურთიერთობის სუბიექტებისათვის. ნორმატიული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მიღების უფლებამოსილება თავისი არსით არის კანონმდებლის მიერ ადმინისტრაციული ორგანოსთვის გადაცემული სამართალშემოქმედების უფლებამოსილება. კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტის მიღება (გამოცემა) შეიძლება მხოლოდ საკანონმდებლო აქტის შესასრულებლად, ამდენად შეიძლება ითქვას, რომ ნორმატიული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი დელეგირებული სამართალშემოქმედების, კანონმდებლობის დივერსიფიკაციის გამოვლინებაა. ამასთანავე ვინაიდან ადმინისტრაციულ ორგანოს საქმიანობის ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს სამართალგამოყენებითი საქმიანობა, მისი ნორმაშემოქმედებითი საქმიანობა იმავე მიზანს ისახავს, ნორმატიული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ემსახურება სამართალგამოყენების ანუ საკანონმდებლო აქტების აღსრულების, პრაქტიკაში იმპლემენტაციის მიზანს. დელეგირებული ნორმაშემოქმედების მიზანი იმაში მდგომარეობს, რომ კანონის მოთხოვნათა დაცვით რეგულირების ამოცანების შესრულებაში ჩართულ იქნეს ადმინისტრაციული ორგანოს სპეციალური შესაძლებლობანი და მისი სპეციალიზებული პროფესიული ცოდნა. ამდენად კომისია უფლებამოსილია მის მიერ მიღებული კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტის საფუძველზე დარიცხულ

თანხასთან დაკავშირებით წარმოშობილ სადავო ურთიერთობების მიმართ გამოსცეს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ მოცემულ შემთხვევაში მიმწოდებელსა და მომხმარებელს შორის დავის გადასაწყვეტად ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას კომისია არ გასცდენია თავისი უფლებამოსილების ფარგლებს.

რაც შეეხება მატერიალური კანონიერების საკითხს, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ კომისიის მიერ მტკიცებულებების დადგენილი სტანდარტების დარღვევით შეფასება არ დასტურდება სეწმეკ-ის 09.07.09წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული წესების მე-12 მუხლით, რომლის თანახმად გაზის მრიცხველის ცდომილების განსაზღვრის დადგენა ხდება სტანდარტების, ტექნიკური რეგლამენტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მიერ (12.13 მუხ.), ცდომილების დადასტურების შემთხვევაში ხდება ცდომილების შესაბამისად ჩანაწერის შესწორება (12.11 მუხ.). მოცემულ შემთხვევაში კომისიის სადავო აქტით მოხდა შპს „...“ მიერ დარიცხვის თანხის უსაფუძვლოდ ცნობა, დარიცხვის გაუქმების დავალება. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ კომისია თავისი კომპეტენციის ფარგლებში უფლებამოსილია გადასინჯოს წარმოდგენილი დოკუმენტაციისა და მონაცემების სისწორე. საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე მტკიცებულებათა შეგროვების, გამოკვლევისა და შეფასების მიზნით კომისია უფლებამოსილია მიმართოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვადასხვა ზომებს (კომისიის 07.08.03წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული კომისიის მიერ ადმინისტრაციული წარმოების განხორციელების დებულების 50.1 მუხ.), მტკიცებულებებს კომისიას წარუდგენენ მხარეები, კომისიას შეუძლია თვითონვე გამოითხოვოს მტკიცებულებები (კომისიის 06.04.2000წ. №4 დადგენილებით დამტკიცებული „ლიცენზიატებს, ლიცენზიატებსა და მომხმარებლებს შორის წარმოქმნილი სადავო საკითხების განხილვის პროცედურული წესების“ 4.3 მუხ.). ამდენად, ადმინისტრაციული სამართალწარმოება ინკვიზიციურ საწყისებზე არის აგებული, შესაბამისად ადმინისტრაციულ ორგანოს, აგრეთვე ადმინისტრაციული კატეგორიის საქმის განმხილველ სასამართლოს, სადავო საკითხის გასარკვევად შეუძლია დავის

გადაჭრისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევა, დამატებითი მტკიცებულებების მოპოვება. ასეთ გარემოებათა რიგს მოცემულ შემთხვევაში განეკუთვნება თ. კ-ას მიერ აირის მოხმარების საკითხი, რაც არ დასტურდება. საკასაციო პალატა არ იზიარებს კასატორის მოსაზრებას იმის შესახებ, რომ უძრავი ქონების შეძენის შემდეგ თ. კ-ამ გააგრძელა ბუნებრივი გაზის მოხმარება. ადმინისტრაციულ ორგანოს - სეწმეკის მიერ დავის განხილვის შედეგად დადგინდა, რომ თ. კ-ას კუთვნილ სახლში არ იყო არანაირი საცხოვრებელი პირობები. აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოება მოცემულ დავაზე დადგენილია პირველი და სააპელაციო ინსტანციების სასამართლოების მიერ. სსკ-ის 207-ე მუხლის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილად ცნობილი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, თუ კასატორს არ აქვს წარმოდგენილი დამატებითი, დასაბუთებული პრეტენზია, რასაც მოცემულ შემთხვევაში ადგილი არ აქვს. საკასაციო პალატა თვლის, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ სზაკ-ის 96-ე, 97-ე, 56-ე მუხლების მოთხოვნათა დაცვით, ხოლო ქვედა ინსტანციების სასამართლოებმა სსკ-ის მე-4 , მე-19 მუხლების საფუძველზე სწორად დაადგინეს საქმის ფაქტობრივი გარემოებები. კასატორის მოსაზრება მოწმეთა დაინტერესების, ფოტოსურათების მონტაჟის შესახებ არ დასტურდება საქმის მასალებით. კასატორი თვლის, რომ მოწმებთან თ. კ-ას ახლობლური ურთიერთობა აქვს, ასეთ შემთხვევაში თ. კ-ას მიერ უძრავი ქონების შეძენის პერიოდიდან (13.09.05წ.) შესაძლებელი იყო გაზის ღირებულების დავალიანების არსებობის შესახებ შეტყობინება ემცნოთ მეზობლებისათვის, რომლებსაც თ. კ-ას განმარტებით ებარათ სახლკარის გასაღები და ჰქონდათ საკონტაქტო ტელეფონის ნომერი (თ.კ-ას საცხოვრებელი ადგილია - ქ. თბილისი... დასახლ. #..., ბ.38), შესაძლებელი იყო აგრეთვე აირის მოხმარების გარკვევა, ქსელის გამართულობის შემოწმება, აღნიშნულის დამადასტურებელი რაიმე მტკიცებულება წარმოდგენილი არ ყოფილა. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მეზობლად ცხოვრება თავისთავად არ წარმოადგენს მოწმეთა ახსნა-განმარტებების უარყოფის საფუძველს. დაბა ... მაცხოვრებლები ადასტურებენ, რომ მათ მეზობლად მდებარე, თ. კ-ას საკუთრებაში მყოფ საცხოვრებელ სახლში არ არის ელემენტარული

საცხოვრებელი პირობები, სახლი დაკეტილია, წლების მანძილზე სახლში არავის უცხოვრია. აღნიშნული დასტურდება აგრეთვე საქმეში დაცული სხვა მტკიცებულებებით, კერძოდ, საქმის მასალებში დაცულია სს „...“ 18.03.13წ. №კ-1918 წერილი, რომლის თანახმად დაბა ... თ. კ-ას საკუთრებაში არსებულ სახლში ელექტროენერგიით მომარაგება არ ხორციელდებოდა და მრიცხველი მხოლოდ 02.05.12წ. დაიდგა, აბონენტად თ. კ-ა დარეგისტრირდა. სს „...“ 31.01.14წ. წერილით დასტურდება, რომ მანამდე თ.კ-ას აბონენტის ნომრით (#...) არავის უსარგებლია, წინა მესაკუთრის - გ.მ-ის ნორმით (#...) სარგებლობდა მ.ც-ი, რომელსაც ელექტროენერგია სხვა მისამართზე მყოფ საცხოვრებელ სახლში მიეწოდებოდა. შპს „ჯ...“ 11.03.13წ. №755591300 წერილის თანახმად წყალმომარაგების კომპანიის მონაცემებით დაბა ... თ. კ-ა აბონენტად რეგისტრირებულია 2013 წლის თებერვლის თვიდან. ამავე კომპანიის 08.01.14წ. №91/09 წერილით დასტურდება, რომ 2000 წლიდან 2012 წლის ჩათვლით აბონენტად არც გ. მ-ი იყო რეგისტრირებული.

კომპანიის მიერ სადავო აქტის გამოცემის დროს დაბა ... მაცხოვრებლების განცხადება, სს „...“ და შპს „ჯ...“ წერილები ქმნიდნენ საკმარის საფუძველს კომისიის დასკვნისათვის იმის შესახებ, რომ თ.კ-ა დაბა ... არ ცხოვრობდა და მის მიერ არ ხდებოდა გაზის მოხმარება. ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარებისას კომპანიას არ წარმოუდგენია კომისიისათვის საწინააღმდეგო მტკიცებულებები, კომისიის სხდომაზე კომპანიის წარმომადგენელმა დაბის მაცხოვრებლების განცხადებით, ფოტომასალით, კომპანიის წერილებით და დალუქვის შემდეგ მრიცხველის ჩვენებებით დამტკიცებული გარემოებები ვერ უარყო, არ წარმოუდგენია რაიმე საწინააღმდეგო მტკიცებულება (კომისიის 18.04.13წ., #10 სხდომის ოქმის ამონაწერი), კომპანიას არ მოუმართავს კომისიისათვის ახლად აღმოჩენილი ან ახლად გამოვლენილი გარემოების გამო საქმის წარმოების განახლებისათვის (სზაკ-ის 102-ე მუხ.). ასეთის პირობას არ ქმნიდა ერთ-ერთი მაცხოვრებლის - თ. წ-ას 09.01.14წ. განმარტება, რომელიც არ უარყოფს სხვა მაცხოვრებლების, მათ შორის თავად მის მანამდელ განცხადებას, ფოტომასალას, ელექტროენერგიის და წყლის მიმწოდებელი კომპანიების წერილებით დადასტურებულ გარემოებას თ.კ-ას საკუთრებაში არსებულ

უძრავ ქონებაში საცხოვრებელი პირობების არარსებობის და ბუნებრივი გაზის არმოხმარების, ჩამკეტის დაზიანების მიზეზით ჰაერში გაზის გაფრქვევის შესახებ. თ. წ-ას განმარტება, რომ უძრავი ქონების წინა მესაკუთრე გ.მ-ი მუდმივად ცხოვრობდა სახლში და სარგებლობდა კომუნალური, მათ შორის გაზის მომსახურებით, არ ადასტურებს ახალი მესაკუთრის - თ. კ-ას დაბა ... ცხოვრებას და მის მიერ ასეთი მომსახურებით სარგებლობას.

მხარეთა ახსნა-განმარტებაზე და ფოტომასალაზე დაყრდნობით საქმეზე დადგენილია, რომ ბუნებრივი გაზის მიწოდება სახლში არ ხდებოდა ეზოში განლაგებული მრიცხველიდან, მილი არ იყო შეყვანილი შენობაში. კასატორის მითითება, რომ მრიცხველი აღრიცხავს მილში გამავალ გაზს არ ადასტურებს სადავო აქტის უკანონობას, ვინაიდან გაზის მრიცხველმა აღრიცხა გაზსადენის ჩამკეტის დაზიანების მიზეზით მრიცხველის გავლით ჰაერში გაფრქვეული გაზი (ანუ დანაკარგი), რის გამოც ადმინისტრაციულმა ორგანომ მიიჩნია, რომ აღრიცხული ბუნებრივი გაზის საფასურის თ. კ-ასთვის დაკისრება და გადახდის მოთხოვნა უსაფუძვლოა. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ უძრავი ქონების ყიდვისთანავე (13.09.05წ.) ბუნებრივი აირის დამკეტი ურდული მთელი ეს პერიოდი (მრიცხველის მონაცემების შემოწმებამდე (31.03.12წ.)) დაკეტილი იყო, დავალიანების არსებობის შესახებ თ. კ-ასათვის შეტყობინება არ მისვლია. დამკეტის გაუმართაობას ადასტურებს ის გარემოება, რომ არ დასტურდება გაზზე მომუშავე რაიმე დანადგარის არსებობა, დამკეტის დალუქვის შემდეგ (03.05.12წ.), მრიცხველის გადაჭრამდე (17.05.12წ.) ორკვირიან მონაკვეთში მრიცხველის მონაცემები მაინც ბრუნავდა ანუ მრიცხველის ჩვენება იცვლებოდა მიუხედავად იმისა, რომ გაზსადენის ონკანი დალუქული იყო და მასზე დანადგარები მიერთებული არ ყოფილა (თ. კ-ას საკუთრებაში შემავალი გაზსადენზე დამონტაჟებული ბუნებრივი გაზის მრიცხველის ჩვენება 31.03.12წ. შეადგენდა 6793 მ³, 03.05.12წ., კომპანიის წარმომადგენლების მიერ გაზსადენის ონკანზე ლუქის დადების გზით შეწყდა ბუნებრივი გაზის მიწოდება, რის შესახებაც შედგა აქტი, ლუქის დადებისას მრიცხველის მონაცემი შეადგენდა 6794 მ³. გაზის მიწოდების შეწყვეტის შემდეგ,

მრიცხველის ჩვენების შეცვლის გამო, თ.კ-ამ მიმართა კომპანიას და მოითხოვა ბუნებრივი აირის მიწოდების შეწყვეტა მრიცხველის ჩაჭრით. კომპანიამ 17.05.12წ. აირშედულებით შეწყვიტა ბუნებრივი გაზის მიწოდება. მრიცხველის მოხსნისას, 17.05.12წ., მრიცხველის მაჩვენებელი შეადგენდა 6795,8 მ³), რაც ადასტურებს ჩამკეტის გაუმართაობას. ადმინისტრაციულ ორგანოსა და სასამართლოების მიერ დადგენილი აღნიშნული გარემოება გამორიცხავს მხოლოდ მრიცხველის შემოწმების შედეგების მიხედვით დავის გადაწყვეტას. შესაბამისად კომისიის მიერ მრიცხველის ტექნიკურ სტანდარტებთან შეუსაბამობის ფაქტის დაუდგენლობა არ ქმნის კასატორის მოთხოვნის დაკმაყოფილების, კომისიის სადავო აქტის ბათილად ცნობის საფუძველს, ვინაიდან არ არის დადგენილი თვით აირის მოხმარების ფაქტი.

თ.კ-ას მიერ ბუნებრივი გაზით სარგებლობას არ ადასტურებს მრიცხველის დეფექტები. შპს „ე...“ მეტროლოგიის სამსახურის ლაბორატორიის მრიცხველის მიღების და გაცემის 08.10.12წ. აქტში აღნიშნული მრიცხველის დაზიანებები, აგრეთვე მოთხოვნებთან შეუთავსებელი დეფექტების გამო შემდგომი ექსპლოატაციისათვის გაზომვის საშუალების უვარგისობის შესახებ სსიპ სტანდარტების, ტექნიკური რეგლამენტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს 08.20.12წ. №022941 შეტყობინება. დეფექტების კონკრეტული მიზეზების დასადგენად სააგენტოს 20.01.14წ. #6 წერილის თანახმად საჭირო იყო დამატებითი გამოკვლევები, რომელიც არ ჩატარებულა. ამასთანავე, მოსარჩელე როგორც განაწილების ლიცენზიატი, უფლებამოსილია მრიცხველზე ზემოქმედების, მისი დაზიანების გამო მომხმარებლის მიმართ გამოეყენებია კანონმდებლობით გათვალისწინებული საჯარიმო სანქციები, რასაც მოცემულ შემთხვევაში ადგილი არ ჰქონია. კერძოდ, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგებისმარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 12.08.2010წ. №14 დადგენილებით დამტკიცებული „ელექტროენერჯის ან ბუნებრივი გაზის (აირის) დატაცების, ასევე სასმელი წყლის უკანონო მოხმარებისა და წყალარინების ქსელით უკანონო სარგებლობისათვის ადმინისტრაციული სახდელის დადებისა და იძულებით აღსრულების წესების“ 2.1, მე-4 მუხლების თანახმად ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი განაწილების ქსელიდან

ბუნებრივი გაზის (აირის) დატაცების, აღრიცხვის გარეშე ან აღრიცხვის წესების დარღვევით მოხმარების ფაქტზე დგება განაწილების ლიცენზიატის მიერ, დაუშვებელია ოქმის შედგენა თუ ადგილი არ ჰქონია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 96¹ მუხლით გათვალისწინებულ სამართალდარღვევას. კასატორის მიერ ასეთი ოქმი შედგენილი არ ყოფილა, შესაბამისად არ დასტურდება თ. კ-ას მიერ აირის დატაცება, აღრიცხვის წესების დარღვევა. კომისიის 09.07.09წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული „ბუნებრივი გაზის მიწოდების და მოხმარების წესების“ 17.1 მუხლის შესაბამისად, ბუნებრივი გაზის მრიცხველის დაყენების, მოხსნის, მომხმარებლის მიერ იმ წესით ან/და ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობებისა და ვალდებულებების დარღვევის, ბუნებრივი გაზის მომარაგების შეწყვეტის, აღდგენის ან სხვა ფაქტის (გარემოების) დაფიქსირების მიზნით, განაწილების ლიცენზიატის წარმომადგენლები ვალდებული არიან ადგილზე შეადგინონ შესაბამისი აქტი. ამავე მუხლის მე-13 პუნქტის მიხედვით განაწილების ლიცენზიატი ვალდებულია მის მიერ შედგენილი აქტი და ტექნიკურად გაუმართაობის მიზეზით მოხსნილი ბუნებრივი გაზის მრიცხველი შეინახოს შესაბამისი აქტის შედგენის თარიღიდან არანაკლებ ერთი წლის განმავლობაში. ბუნებრივი გაზის მომარაგების შეწყვეტა/აღდგენის თაობაზე 18.01.03წ. #4 ოქმის მიხედვით მრიცხველი მოიხსნა და შენახულია აბონენტის მიერ. ამდენად, მრიცხველზე ზემოქმედების კვალი არ ადასტურებს თ. კ-ას მიერ გაზის მოხმარებას, ვინაიდან არ არის დადგენილი გაზით სარგებლობის, მრიცხველზე ზემოქმედების სუბიექტი, მით უფრო, რომ მრიცხველით წინა აბონენტიც სარგებლობდა, №... მრიცხველი არ არის შეცვლილი.

საქმის მასალების მიხედვით აბონენტთა ერთიან ბაზაში დარეგისტრირებული იყო სახლთმფლობელობის წინა მესაკუთრე გ. მ-ი (№...), 13.09.05წ.. ნასყიდობის ხელშეკრულების საფუძველზე თ. კ-ამ შეიძინა დაბა ... გ. მ-ის სახელზე რიცხული უძრავი ქონება. კომისიის 09.07.09წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული „ბუნებრივი გაზის მიწოდების და მოხმარების წესების“ 10.3 მუხლის თანახმად საცალო მომხმარებლის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი საფასურის დარიცხვა

ხორციელდება გაზის ინდივიდუალური მრიცხველის ჩვენებაზე დაყრდნობით. შპს „...“ (31.10.14წ. შეერწყა შპს „...“, რომელიც არის შპს „...“ უფლებამონაცვლე) წარმომადგენლის მიერ თ. კ-ას სახლში დამონტაჟებული მრიცხველის ჩვენება აიღო 31.03.12წ., მრიცხველის ჩვენების მიხედვით გაზის დანახარჯმა 6793 მ³ შეადგინა, რომლის საფუძველზე აბონენტს დაერიცხა 2787.35 ლარი. აღნიშნული თანხის გადაუხდელობის გამო 03.05.12წ. აბონენტს შეუწყდა გაზმომსახურება. წესების 10.3 მუხლის თანახმად საცალო მომხმარებლის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი გაზის საფასურის გადახდა უნდა განხორციელდეს ყოველთვიურად, საცალო მომხმარებლის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი გაზის მოცულობის შესაბამისად. საქმეზე არ არის გარკვეული რომელი მომხმარებლის მიერ იქნა მოხმარებული აირი, მოსარჩელეს არ წარმოუდგენია იმის მტკიცება, რომ დავალიანება წარმოშობილია სახელდობრ თ. კ-ას მიერ უძრავი ქონების შეძენის შემდეგ. აბონენტის ბრუნვის ისტორიის თანახმად გაზის აღრიცხვა იწყება 2007 წლის ოქტომბრის თვიდან (997 მ³), 2008-10 წ.წ. ბუნებრივი აირის რაოდენობა არის 0 მ³. აბონენტის ბრუნვის ისტორია ასახავს მხოლოდ 2007 წლიდან არსებულ მონაცემებს, არ არის წარმოდგენილი თ. კ-ას მიერ უძრავი ქონების შეძენამდე არსებული მდგომარეობა, ბრუნვის ისტორიაში ასახული ჩვენება არ არის მრიცხველზე ასახული დავალიანების ოდენობის შესაბამისი, ბრუნვის ისტორიაში მოცემული ბოლო მონაცემები (1240 მ³) არ ედრება მრიცხველის მაჩვენებელს (6093 მ³), გაურკვეველია დანარჩენი მაჩვენებლის წარმოშობის პერიოდი. ამასთანავე, წინა მესაკუთრის დავალიანების არ არსებობას არ ადასტურებს 13.09.05წ. ხელშეკრულებაში გამყიდველის განცხადების აღნიშვნა, რომ არა აქვს კომუნალური გადასახადების დავალიანება, ასეთი დავალიანების არსებობა არ დგინდება ნასყიდობის მხარეთა შორის დადებული ხელშეკრულებით, ამასთანავე ნასყიდობის ხელშეკრულებით მყიდველს არ უკისრია წინა მესაკუთრის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურება.

თ. კ-ამ შეიძინა უძრავი ქონება, რითაც იმავდროულად მოიპოვა უფლება ამ ქონებაში არსებული ტექნიკური საშუალებების მემკვიდრით მიიღოს და მოიხმაროს ბუნებრივი აირი, თუმცა აღნიშნული არ ადასტურებს ამ უფლების გამოყენებას და

უძრავი ქონების მყიდველზე წინანდელი აბონენტის დავალიანების გადახდის ვალდებულებას. სასამართლო არ იზიარებს კასატორის მოსაზრებას, რომ თ. კ-ა წარმოადგენს აბონენტ გ. მ-ის უფლებამონაცვლეს და ვალდებულია გადაიხადოს ძველი აბონენტის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის ღირებულება. უძრავი ქონების შეძენა ავტომატურად არ ნიშნავს იმას, რომ უძრავი ქონების ახალი მესაკუთრე ავტომატურად ხდება წინა მესაკუთრესთან დადებული ხელშეკრულების მხარე. უძრავი ნივთის გასხვისების შედეგად ახალ მესაკუთრეს შეიძლება გადაეცეს ის სანივთო უფლება, რომელიც რეგისტრირებულია საჯარო რეესტრში. ასეთად ვერ იქნება მიჩნეული ბუნებრივი აირის მოხმარების დავალიანება. უძრავი ნივთის არსებითი შემადგენელი ნაწილი შეიძლება იყოს ნივთი და არა ბუნებრივი აირის მოხმარების ღირებულების დავალიანება, შესაბამისად დაუსაბუთებელია კასატორის მითითება სკ-ის 171-ე, 193-ე მუხლებზე.

სკ-ის 317-ე მუხლის თანახმად, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულების დადება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლიდან. მოცემულ შემთხვევაში ადგილი არ აქვს ზიანის მიყენებას, უსაფუძვლო გამდიდრებას, ვინაიდან არ დასტურდება თ. კ-ას მიერ ბუნებრივი აირის მოხმარება. არ არსებობს აგრეთვე აირის ღირებულების თ. კ-აზე დაკისრების რაიმე სხვა საფუძველი. სემეკ-ის 09.07.09წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული „ბუნებრივი გაზის მიწოდების და მოხმარების წესების“ 10.19 მუხლის თანახმად, დაუშვებელია მიმწოდებლის ან განაწილების ლიცენზიატის მიერ ერთი საცალო მომხმარებლის დავალიანების გადაკისრება სხვა მომხმარებელზე, ამ უკანასკნელის წერილობითი თანხმობის გარეშე. ბუნებრივი აირის მიღებაზე და მოხმარებაზე განაცხადის წარდგენა არის პირის უფლება და არა ვალდებულება (4.1 მუხ.). მოცემულ შემთხვევაში საქმის მასალებში არ არის დაცული თ. კ-ას თანხმობა გ. მ-ის დავალიანების გადახდაზე, შესაბამისად, მისთვის მრიცხველის ძველი დავალიანების დაკისრება არ ემყარება ხსენებული წესებით დადგენილ მოთხოვნებს. ამავე წესების 15.6 მუხლის თანახმად,

საცალო მომხმარებლის სხვა მისამართზე გადასვლისას მიმწოდებლის ან/და განაწილების ლიცენზიატის მიერ მომსახურების შეწყვეტის შემთხვევაში მიმწოდებელს ან/და განაწილების ლიცენზიატს უფლება აქვს საბოლოო ანგარიშსწორების შედეგად წარმოქმნილი გადაუხდელი თანხა მოსთხოვოს ან/და დაარიცხოს ამ წესებით განსაზღვრულ გადახდაზე პასუხისმგებელ პირს ან დარიცხული დავალიანება გადაიტანოს ამ საცალო მომხმარებლის ახალ მისამართზე. საქმის მასალებით არ დგინდება, რომ მიმწოდებელმა დაიცვა მითითებული წესის მოთხოვნა. 18.3 მუხლის დებულება იმის შესახებ, რომ მესაკუთრის შეცვლის შემთხვევაში ახალი მესაკუთრე ვალდებულია საკუთრების დამადასტურებელ დოკუმენტაციასთან ერთად წარადგინოს განაცხადი განაწილების ლიცენზიატთან არ გულისხმობს, რომ თუნდაც ამ ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში ახალ მომხმარებელს მოეთხოვება ძველი მომხმარებლის მიერ დახარჯული აირის საფასური. მე-18 მუხლი აწესრიგებს აბონენტად რეგისტრაციის წესებს (რაც მუხლის სათაურითაც („აბონენტად რეგისტრაცია“) დასტურდება) , 18.3 მუხლი უკავშირდება ახალი მესაკუთრის აბონენტად რეგისტრაციის შემთხვევაში პირის ვალდებულებას ლიცენზიატთან წარადგინოს განაცხადი (აღნიშნული დასტურდება აგრეთვე წესების 4.1 მუხლის შინაარსით). განმცხადებელი აბონენტად რეგისტრაციის შესახებ განაცხადის წარდგენით გამოხატავს თავის ნებას მიიღოს და მოიხმაროს ბუნებრივი გაზი (18.5 მუხ.). აღნიშნულს ადასტურებს აგრეთვე მე-18 მუხლში მოცემული განაცხადის სავალდებულო რეკვიზიტები (18.6 მუხ. „ვ“ , „ზ“ ქვეპუნქტები), განაცხადის წარდგენის სამართლებრივი შედეგი - აბონენტად რეგისტრაცია (18.8 მუხ.), ბუნებრივი გაზის ნასყიდობის ხელშეკრულების დადება (18.11 მუხ.). ამდენად, აბონენტად რეგისტრაციის შესახებ ნების არარსებობის შემთხვევაში პირი არ არის ვალდებული წარადგინოს განაცხადი, ვინაიდან მიმწოდებელსა და საცალო მომხმარებელს შორის ურთიერთობა წარმოებს თანასწორობის და თავისუფალი ნების გამოვლენის პრინციპის საფუძველზე (1.5 მუხ.). წესების 3 მუხლის თანახმად წესები და მის შესაბამისად დადებული ხელშეკრულება წარმოადგენს ძირითად იურიდიულ დოკუმენტს, რომელიც არეგულირებს განაწილების ლიცენზიატის, მიმწოდებლის და

საცალო მომხმარებლის უფლება-მოვალეობებს ბუნებრივი გაზის ყიდვის, გაყიდვის, განაწილების, გატარების ან/და მოხმარების დროს. ბუნებრივი გაზის ნასყიდობის ხელშეკრულება შეიძლება გაფორმდეს წერილობითი ფორმით, ასევე ქვითრით ან სხვა წერილობითი დოკუმენტით, წესებით დამტკიცებული ფორმის შესაბამისად (3.4 მუხ.). მიმწოდებელს ან განაწილების ლიცენზიატს უფლება არა აქვს საცალო მომხმარებელთან გააფორმოს ისეთი სახის ხელშეკრულება ან/და დადოს მასთან ისეთი სახის გარიგება ან მოსთხოვოს მას ისეთი პირობის შესრულება, რომლის შინაარსი ან/და პირობა ეწინააღმდეგება წესებს და მოქმედ კანონმდებლობას. სკ-ის 361.1 მუხლის თანახმად, ყოველი შესრულება ნიშნავს ვალდებულების არსებობას. მოცემულ შემთხვევაში არ დასტურდება თ. კ-ასა და მოსარჩელეს შორის სამართლებრივი ურთიერთობის არსებობა, თ. კ-ასთან ხელშეკრულების დადება, მისთვის ქვითრის წარდგენა, ქვითარში აღნიშნული თანხის გადახდა. მოსარჩელეს საქმის განხილვის განმავლობაში არც ერთ ინსტანციაში არ წარუდგენია თ. კ-ასთვის ქვითრის წარდგენის დამადასტურებელი რაიმე მტკიცებულება. შესაბამისად სააპელაციო სასამართლოს მიერ ქვითრის წარუდგენლობის დადგენილ გარემოებაზე კასატორის პრეტენზია არის დაუსაბუთებელი.

საქმის მასალებით არ დასტურდება თ. კ-ას მიერ აბონენტად რეგისტრაციის ნების გამოვლენა, გაზის მოხმარება, შესაბამისად დაუშვებელია თ. კ-ასათვის მრიცხველის დავალიანების გადახდის დაკისრება. ამდენად, დაუსაბუთებელია კასატორის მოსაზრება იმის შესახებ, რომ სააპელაციო სასამართლომ არასწორად გაანაწილა მტკიცების ტვირთი მხარეებს შორის, გაათავისუფლა ადმინისტრაციული ორგანო მტკიცების ტვირთის კანონიერი სტანდარტისაგან. შპს „...“ 18.11.13წ. №756 ცნობის თანახმად, თ. კ-ას არ მოუმართავს აბონენტად რეგისტრაციისთვის, ბაზაში დღემდე მისამართზე აბონენტად აღრიცხულია გ. მ-ი (აბ №...), შესაბამისად, ბრუნვის ისტორია შედგენილია გ. მ-ის სახელზე. თ. კ-ას არასოდეს არ მისვლია მოხმარებული ბუნებრივი აირის ღირებულების გადახდის ქვითარი, აღნიშნულის საწინააღმდეგო მტკიცებულება განაწილების ლიცენზიატს არ წარმოუდგენია. მესაკუთრის ადგილზე არ ყოფნის გამო მრიცხველის ჩვენების ალების შესაძლებლობა არ გამორიცხავდა

ქვითრის წარდგენის შესაძლებლობას. „ბუნებრივი გაზის მიწოდებისა და მოხმარების წესების“ 11.5 მუხლის თანახმად, თუ ბუნებრივი გაზის მრიცხველი დამონტაჟებულია საცალო მომხმარებლის დაცულ ტერიტორიაზე და მომხმარებლის ბრალით ვერ მოხდება მრიცხველის ჩვენების აღება, მიმწოდებელს უფლება აქვს საცალო მომხმარებელს დაარიცხოს ერთი თვის პერიოდზე გადასახდელი, რომელიც გამოითვლება მომხმარებლის მიერ ბუნებრივი გაზის რაოდენობის საშუალო თვიური მოხმარებიდან. საქმის მასალებით არ დასტურდება თ. კ-ას მიერ აბონენტად რეგისტრაციის ნების გამოვლენა, შესაბამისად დაუშვებელი იყო თ. კ-ასთვის მრიცხველის დავალიანების გადახდის დაკისრება.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ მოცემული დავის გარემოებები განსხვავებულია სუს 14.07.2009წ. №ას-156-484-09 გადაწყვეტილებაში მითითებული გარემოებებისაგან. მითითებული გადაწყვეტილების თანახმად, დავა ეხებოდა არა ბუნებრივი გაზის, არამედ ელექტროენერჯის მიწოდებისას დაგროვილი დავალიანების დაკისრებას, რა დროსაც განსხვავებული კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით ხელმძღვანელობს როგორც ადმინისტრაციული ორგანო, ისე სასამართლო. გარდა ამისა მითითებულ გადაწყვეტილებაში საკასაციო სასამართლოს შეფასების საგანი ემყარებოდა განსხვავებულ ფაქტობრივ გარემოებებს, კერძოდ, დაკისრებული დავალიანების ნაწილი დარიცხული იყო „უმრიცხველო დარიცხვის პრინციპით“, ადგილი ჰქონდა აბონენტის ნომრის შეცვლას, ამასთან, ბინის ახალი მესაკუთრის მიერ გადახდილი იყო დარიცხული დავალიანების ნაწილი, უდავოდ იკვეთებოდა შეთავაზებული პროდუქტის (ელექტროენერჯის) მოხმარების ფაქტი კონკრეტული პირის მიერ, ქვითრის გადახდით დასტურდებოდა მხარეებს შორის შეთანხმების დადების ფაქტი. აღნიშნული საქმისაგან განსხვავებით განსახილველ შემთხვევაში არ დასტურდება თ. კ-ას სახლში ცხოვრების და გაზის მოხმარების, მისი საფასურის გადახდის ფაქტი, თ. კ-ას არ გამოუვლენია ბუნებრივი აირის მისთვის მიწოდების ნება.

„ბუნებრივი გაზის მიწოდებისა და მოხმარების წესების“ მე-10 მუხლის თანახმად, მოხმარებული ბუნებრივი გაზის აღრიცხვისა და საფასურის გადახდის

პერიოდად დადგენილია ყოველთვიური პერიოდი. განაწილების ლიცენზიატს მრიცხველის შემოწმების ვალდებულება ეკისრება სამ თვეში ერთხელ. საქმის მასალებით დასტურდება, რომ წლების განმავლობაში შემოწმება არ ჩატარებულა, შპს „...“ წარმომადგენლებმა თ.კ-ას საკუთრებაში შემავალ გაზსადენზე დამონტაჟებული ბუნებრივი გაზის მრიცხველის ჩვენება მხოლოდ 31.03.12წ. აიღეს. ლიცენზიატის მიერ აბონენტის ადგილზე შემოწმებებს შორის ინტერვალის გათვალისწინებით, მოსარჩელის მითითება ბრუნვის ისტორიაზე არ ადასტურებს თ. კ-ას მიერ ბუნებრივი აირის მოხმარებას. მხედველობაშია მისაღები აგრეთვე, რომ არ დასტურდება მოსარჩელის მიერ დავალიანების დაკისრების კანონმდებლობით გათვალისწინებული ხანდაზმულობის ვადის დაცულობა. სასამართლო იზიარებს სააკელაციო პალატის მოსაზრებას იმის შესახებ, რომ კვანძის გამართულ მდგომარეობაში ყოფნაზე პასუხისმგებელია განაწილების ლიცენზიატი, რომელიც ასევე ვალდებულია ატარებდეს სისტემურ შემოწმებას აბონენტთან კვანძის ტექნიკურ რეგლამენტებსა და სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით (წესების 7.1 მუხ.). განაწილების ლიცენზიატი ვალდებულია განახორციელოს გაზის ქსელის მოქმედ ტექნიკურ რეგლამენტებთან და სტანდარტებთან, ტექნიკურ დოკუმენტაციასთან სისტემური შემოწმება (წესების 2.4 მუხლის „თ“ ქვეპუნქტი), განაწილების ლიცენზიატი უფლებამოსილი და ვალდებულია შეამოწმოს საცალო მომხმარებლის მფლობელობაში არსებული გაზმომარაგების სისტემის, მათ შორის მომხმარებლის მფლობელობაში არსებული ბუნებრივი გაზის ქსელის, გაზდანადგარებისა და მოწყობილობების შესაბამისობა ტექნიკურ და უსაფრთხოების ნორმებთან (6.3 მუხ.). კასატორის მითითება წესების 7.9 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტზე, რომლის მიხედვით მომხმარებელი პასუხისმგებელია აღრიცხვის კვანძის, ასევე მისი შემადგენელი მრიცხველების, დანადგარებისა და სხვა სახის მოწყობილობების შენახვაზე, როდესაც აღრიცხვის კვანძი მოწყობილია მომხმარებლის მფლობელობაში არსებულ დაცულ ტერიტორიაზე, საფუძველს არის მოკლებული, ვინაიდან არ დასტურდება თ. კ-ას მიერ ბუნებრივი აირის მოხმარება, თ. კ-ას არ გამოუვლენია აბონენტად რეგისტრაციის ნება. წესების თანახმად განაწილების ლიცენზიატისათვის

საცალო მომხმარებლის ბუნებრივი გაზის მომარაგებისას გაწეული გატარების მომსახურების საფასურის გადაუხდელობის შემთხვევაში კომპანია უფლებამოსილია წინასწარი გაფრთხილებიდან 10 დღის შემდეგ შეწყვიტოს მომსახურება (8.2 მუხ.), გაზის საფასურის პერიოდულად ვადაგადაცილებით გადახდა იწვევს წესების გათვალისწინებული დარიცხული თანხის 11.1 მუხლით გათვალისწინებული ამოღების უზრუნველყოფის მექანიზმების გამოყენებას (თანხის დეპოზიტზე შეტანა, მისი დავალიანებაში ასახვა, მომსახურების შეწყვეტა, საშუალო თვიური მოხმარებიდან გადასახდელი თანხის გაანგარიშება). აღნიშნული უფლებამოსილებანი კასატორს არ გამოუყენებია. სეწმეკ-ის 09.07.09წ. №12 დადგენილებით დამტკიცებული წესების 11.6 მუხლის თანამად, ხსენებული წესებით მინიჭებული უფლებამოსილების გამოუყენებლობის შედეგად დამდგარ შედეგზე პასუხისმგებელია ლიცენზიატი.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა თვლის, რომ არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილების, სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმების საფუძველი, კანონის მითითებულ დარღვევებს ადგილი არ ჰქონია, არ არსებობს სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სზაკ-ის 60¹ მუხლის საფუძველზე ბათილად ცნობის საფუძველი, სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებულ განჩინებას საფუძველად არ უდევს კანონის დარღვევა, რაც სსკ-ის 410-ე მუხლის თანახმად, საკასაციო სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველს ქმნის.

ს ა რ ე ზ ო ლ უ ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 390-ე, 399-ე, 410-ე მუხლებით და

დაადგინა:

1. შპს „...“ საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. უცვლელად დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 11.07.2014წ. განჩინება;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

თავმჯდომარე:

ნ. სხირტლაძე

მოსამართლეები:

მ. ვაჩაძე

ვ. როინიშვილი